

Tractatvs De Pensionibvs Ecclesiasticis

Tonduti, Pierre François de
Lugduni, 1671

Index Argvmentorvm Omnivm huius Voluminis Decisionum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98356](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98356)

INDEX ARGVMENTORVM OMNIVM huius Voluminis Decisionum.

DECISIO PRIMA.

Acernensis Vicaria 30. Maij 1650.

QUANTVLVM Ecclesiæ Cathedralis Sede Episcopali vacante habet ius deputandi Vicarium priuatiuè, tam quoad beneficiatos siue portionarios, necnon contra Capitula Ecclesiarum parochialium, nisi adsit consuetudo immemoralis in contrarium. Transactio continens alienationem bonorum Ecclesiæ non valet sine beneplacito Apostolico, quod non præsumitur nisi interueniat obseruantia durante illo tempore. p. 1

DECISIO II.

Albinganensis præcedentiæ.

20. Iunij 1653.

Cum antiquiori confraternitati debeatur præcedentia in actibus publicis, ostenditur quomodo probari possit vnā esse antiquiorem alia. Testes confraternitatis vtrum fidem faciant in quæstione præcedentiæ. Dextera pars altaris vtrum sit dignior sinistra. Dignior pars quoad laicos dum ingrediuntur Ecclesiam est à cornu Epistolæ. Aliaque multa circa materiam præcedentiæ referuntur. 2

DECISIO III.

Aquilana Iurispatronatus,

12. Iunij 1651.

Iurispatronatus ex quibus dicatur hæreditarium vel mixtum. Et quando fundator censeatur habuisse respectum ad agnationem fœminarum. Vocatio per masculos ad iurispatronatus arguit contemplationem agnationis. Ordinarius si in approbatione iurispatronatus nullam faciat mentionem qualitatis gentilitiæ, non tamen illam excludere censeatur si se referat ad tenorem fundationis de ea mentionem facientis. Commissarius cuius conscientia in commissione oneratur, sufficit quod extraiudicalem capiat informationem. 5

Decis. Rot. Rom.

DECISIO IV.

Aretina vniōis,

2. Iunij 1651.

Compulsoriales literas non esse decernendas quando adest suspicio calumniæ. Vnitis duabus Ecclesiis, quæ iura vtrique communia sint, & quæ cuiusque particularia. 6. & 7

DECISIO V.

Arianensis Beneficij,

10. Martij 1651.

Qui destitutus est qualitate familiæ, non est instituendus in iurepatronatus gentilitio, quamuis pro se maiorem vocum partem habeat. Qualitas iurispatronatus familiaris ex postfacto, & ex interuallo adici potest vt iurispatronatus conuertatur in gentilitium, non autem vt ex gentilitio fiat hæreditarium. Et prælatio consanguineorum non repugnat iuri communi si ad habiles restringatur, nec extraneos absolutè excludat. 8

DECISIO VI.

Astensis coadiutoria,

21. Iunij 1652.

Quomodo probentur qualitates requisitæ & expressæ in impetratione coadiutoria, tam quoad valorem beneficij & illius exemptionem à residentia, quàm quoad ætatem, & similia. Et quando quis dicatur habere parem titulum ad impediendam viam executiuam. Et quis sit effectus gratiæ ante illius registrationem. 9. & 10

DECISIO VII.

Auellina Canonicatus,

29. Martij 1651.

Literas Apostolicas iustificatas executioni demandandas esse, non obstante oppositione alterius prouisi, etiam Apostolici, qui non dicitur habere parem titulum, nisi possideat sine vitio, & eius prouisio non sit nulla. Quæ requirantur vt primum beneficium vacet per adeptionem secundi. 11. & 12

DECISIO VIII.

Beneuentana Canonicatus,

4. Maij 1654.

Quomodo iustificentur requisitæ ad obtinenda 2 2

Index

tinenda beneficia, nempe resignatio, titulus resignantis, ipsiusque resignationis publicatio, quod resignans aliunde vivere possit, valor narratus, qualitates resignatarii & illius origo. Consensum patroni ex causa obitus non posse trahi ad causam resignationis. p. 12. & 13.

DECISIO IX.

Beneuentana Decimarum,
8. Martij 1649.

Parochi decimas possunt exigere etiam via executiua, non obstante contraria consuetudine, quia aduersatur iuri diuino; & ad huius negatiue consuetudinis probationem debet constare de requisitione cum denegatione. Quæ procedunt etiam contra dominum loci allegantem concordiam si non fuerit à Summo Pontifice confirmata. 14

DECISIO X.

Beneuentana Iurisdictionis,
13. Maij 1652.

Episcopum habere iurisdictionem in omnibus locis existentibus in sua Diocesi. Quæ existentia probatur ex variis coniecturis, veluti ex antiquis enunciatiuis, ex testimonio depositionibus, ex situatione loci; nec suffragatur probatio immemorialis nisi concurrant omnia requisita, præsertim si constet de initio ex scripturis publicis. Recensentur autem actus plurimi ex quibus Episcopus dicitur exercuisse iurisdictionem in aliquo loco. Assertiones & confessiones antecessoris in beneficio non præiudicant successoribus. 15

DECISIO XI.

Beneuentana Iurisdictionis,
13. Ianuarij 1656.

Deciditur controuersia iurisdictionis inter Archiepiscopum Beneuentanum & Archidiaconum qui iurisdictionem à tempore immemoriali acquisitam in certis castris prætendebat; sed tamen deciditur in fauorem Archiepiscopi probantis exercitium plurimum actuum iurisdictionalium. Ex qua probatione eliditur prætentio possessionis immemorialis, ad quam euertendam sufficit probare actus contrarios. Ex quibus probatio immemorialis dubia reddatur. 17

DECISIO XII.

Bononiensis Iurispatronatus,
27. Iunij 1657.

In paruis Vniuersitatibus cessat præsumptio usurpationis iurispatronatus, ideo illius pertinencia probatur probationibus ordinariis; nec opus est illas omnes adhibere quæ per Concilium Tridentinum requiruntur: sufficiunt ergo antiquissimæ præsentationes effectuatæ, antiquæ inscriptiones, testimonium de-

positiones, imò in certis casibus antiqua instrumenta quæ immemoriam probant, si nullum certum contineant initium. Prouisiones Apostolicæ quibus in casibus præiudicent alicui in iurepatronatus illi competent. p. 19. & 20

DECISIO XIII.

Bononiensis successionis de Zanis,
9. Decembris 1654.

Renuncians intuitu ingressus in religionem Societatis Iesu, si apposuerit pactum resolutiuum in casum egressus, recuperat bona & successiones; si etiam post emissam tria vota egrediatur de licentia suorum Superiorum idem dicendum est. Et quæ requirantur ad hoc vt egressus dicatur iustus. Votum redeundi non obligat nisi à legitimo Superiore fuerit acceptatum. Ad purificandam vero illam conditionem resolutiuam, solus egressus de facto sufficit. Statutum Laicorum quando afficiat volentes profiteri. 21

DECISIO XIV.

Casaraugustana Canoniciatus,
4. Februarij 1654.

Non satis est Summo Pontifici ius conferendi spectare ad Capitulum quod simulcum Episcopo conferre potest, si tamen Papa concedens ius conferendi respexerit Capitulum principaliter; Episcopum verò secundario, vel etiam tanquam vnum de Capitulo, non est opus de Episcopi potestate mentionem facere. Suspendio à diuinis facta Capitulo, vtum afficiat totum Capitulum, an verò certas personas singulares de Capitulo; & vtum suspensio illa tollat ius conferendi beneficii Delictum Capituli vtum influat ad omnia illius membra. 22

DECISIO XV.

Casaraugustana Cathedralitatis,
21. Iunij 1655.

Recensentur variae coniecturæ ex quibus probatur Ecclesiam esse Cathedralē, etiam si alia Ecclesia possea in Cathedralē erecta fuerit. Sententia transit in iudicatum si facta elapsa, sint nec obrenta illorum prorogatio. 23

DECISIO XVI.

In eadem,
6. Martij 1656.

Deciditur quæstio inter duas Ecclesias prætendentes Cathedralitatem, quarum vna erat in statu Cathedralitatis, altera verò illius statum antiquiorem probabat & illam continuasse prætendebat, & ostenditur ius Cathedralitatis potuisse spectare ad duas Ecclesias in vna unitas, super quo examinatis pluribus coniecturis hinc inde allatis, concluditur ius Cathedralitatis non fuisse abdicatum ab illa Ecclesia quæ non erat Metropolitana. 24

DECI

Argumentorum.

DECISIO XVII.
Caesaraugustana pensionis,

17. Martij 1653.

De gratia post mortem Pontificis confir-
 manda per successorem per literas *in forma*
rationi congruit, quo casu non est noua gra-
 tia, sed approbatio præcedentis, ideo si ad pri-
 mam gratiam nihil addat non potest de nulli-
 tate contra eam aut de obreptione opponi.
 Pensio utrum amittatur ob exactionem illius
 factam ante literarum expeditionem. p. 31

DECISIO XVIII.

Calaguritana beneficij,

24. Ianuarij 1652.

Quando examinatores procedunt in for-
 ma iudicij, locus est appellationi ad utrum-
 que effectum. Ideo omnia gesta non solum
 post appellationem, sed etiam intra decem
 dies datos ad appellandum sunt reuocanda
 tanquam attentata, & locus est sequestratio-
 ni fructuum beneficij. 33

DECISIO XIX.

Calaguritana beneficij de Alefcanco,

8. Iunij 1654.

Post publicatas attestaciones, didiscita te-
 stificata & discussas in Rota testium deposi-
 tiones, noui articuli super iisdem factis ad-
 mitti non debent, propter timorem suborna-
 tionis. Qui etiam sunt reiciendi si sint irre-
 leuantes. 34

DECISIO XX.

Calaguritana beneficij de Alefcanco,

5. Iunij 1655.

Quis dicatur habere meliores qualita-
 tes ut alteri præferatur in assecutione bene-
 ficij. ibid. & seq.

DECISIO XXI.

Calaguritana beneficij de Bilbao,

5. Iulij 1655.

Inter duos concurrentes in examine, præ-
 ferendus est is qui maiores habet prærogati-
 uas; unde qui de simonia fuit accusatus, licet
 probationes formiter factæ non essent, tamen
 si eius institutio futura esset causa scandali,
 reiciendus est, quamuis per sententiam fuis-
 set absolutus, nisi constaret accusationem fuis-
 se euidenter calumniosam. 35. & 36

DECISIO XXII.

In eadem,

15. Maij 1656.

Si is qui ad examen fuit admissus nullam
 habeat oppositionem concurrentem, bene-
 ficiu illi censetur collatum, secus est si alius
 concurrat. Sola diffamatio simoniæ alias bo-
 nas qualitates offuscat propter scandalum
 quod euitandum est. 37

DECISIO XXIII.

Calaguritana beneficij de Lumbreras,

18. Martij 1652.

In beneficiis simplicibus collatio fieri po-
 test digno omisso digniori, nisi in contrarium
 adsit particulare statutum Ecclesiæ; & ex
 quibus vnus alio dignior iudicari debeat. p. 38

DECISIO XXIV.

Calaguritana beneficij de Marillo,

24. Februarij 1653.

Examinantur in hac decisione variæ qua-
 litates & circumstantiæ propter quas vnus
 ceteris in assecutione beneficij præferri
 debet. 39

DECISIO XXV.

Caualicensis Parochialis,

17. Martij 1656.

Via executiua vulneratur per sententiam
 latam aduersus impetrantem prouisiones
 Apostolicas, necnon per productionem paris
 tituli. Ecclesiæ Parochiales vnitæ dignitati-
 bus vel capitulis conferri debent ad illorum
 nominationem quorum dignitatibus vel
 capitulis vnitæ sunt; & utrum Vicelegatus
 Auenionensis censeatur aut possit derogare
 constitutioni Pij V. super prouisionibus Ec-
 clesiarum parochialium disputatur, sed non
 deciditur. 40. & 41.

DECISIO XXVI.

Calaguritana Canoniciatus,

17. Martij 1651.

Clericatus superueniens non conualidat
 prouisionem præcedentem. Mandati reuoca-
 tio utrum de necessitate debeat intimari pro-
 curatori, & alias quomodo intimari debeat
 reuocatio. Qui ex propria culpa omisit inti-
 mare reuocationem mandati ad resignan-
 dum, non potest opponere de defectu inti-
 mationis. 42

DECISIO XXVII.

*Calaguritana Decimarum Sancti Af-
 censij & de Aualillo,*

1. Iulij 1654.

Integra decima Parocho debita intra fines
 suæ parochiæ, sicut & primitiæ quæ secun-
 dum locorum consuetudinem regulantur,
 non patiuntur diminutionem sub prætextu
 communicationis priuilegiorum per mona-
 chos allegatæ, etiam si ageretur de prædijs
 quæ proprijs manibus ab ipsis excolluntur, si
 monasterium sit locuples, maximè stante diu-
 turna obseruantia in fauorem Parochi. 43

DECISIO XXVIII.

In eadem,

17. Aprilis 1654.

Probato iure parochiæ, & quod bona sint
 sita intra limites parochiæ, danda est parocho
 manutentio in possessione percipiendi deci-
 mas, quamuis ageretur de Monachis qui ha-
 bent

ā 3 bent

Index

bent communicationem priuilegiorum cum aliis Religiosis; quia hæc non suffragatur nisi in concessione facta fuerit expressa mentio decimarum cum derogatione *capitis nuper, de decimis*; & ideo confirmatio Pontificis in forma communi facta non suffragatur Monasterio nec sufficiunt lauda antiquissima Monachis fauorabilia, si in contrarium adsit temporis immemorialis obseruantia. 45. & 46

DECISIO XXIX.

Cassinenfis Prioratus,

26. Iunij 1651.

Quomodo probetur quempiam suo beneficio priuatum fuisse per sententiam latam in contumaciam delinquentis. Posse quidem post talem sententiam beneficium illud impetrari, sed resolutibiliter: si enim reus intra annum compareat, beneficium ipsi restituendum est. Cessio sine Superioris autoritate fieri potest per eum qui suo beneficio priuatus est per sententiam. Denique utrum possessori beneficij licitum sit aliquid dare ad redimendam vexationem. 50. & 51

DECISIO XXX.

Cassanensis Parochialis,

26. Iunij 1652.

Episcopus procedens pendente lite in curia super obreptione vel subreptione literarum, committit attentatum. Sequestrum apponendum est super beneficio ad instantiam illius qui pro se obtinuit sententiam definitiuam, siue in petitorio lata fuerit, siue in possessorio, si lata fuerit in Curia Romana. 52

DECISIO XXXI.

Cauenfis collationis ordinum,

26. Iunij 1654.

Quamuis Abbatibus collatio minorum ordinum non obstante quacunque possessione prohibita sit, illa tamen prohibitio locum non habet contra Abbates habentes iurisdictionem quasi Episcopalem, & territorium à Diocesi separatum. Quid possint huiusmodi Abbates exercere in limitibus suæ iurisdictionis, & ex quibus arguatur monasterium esse exemptum & separatum à diocesi Episcopi. 53

DECISIO XXXII.

Compostellana coadiutoria,

9. Maij 1653.

De vi & effectu clausulæ quæ in prouisione Parochialis apponi solet, imò apposita censetur, Dummodo centum remaneant pro Rectore, qua non verificata non valet reservatio pensionis super parochiali, & de qua moneta intelligatur. De pacto quod solutis tot annorum terminis pensio extingui possit. Vtrum illo non approbato, gratia principalis corrumpatur. Registratio prouisionum facta post obitum resignantis utrum suffragetur. 55

DECISIO XXXIII.

In eadem,

7. Februarij 1653.

Iustificatis omnibus narratis in gratia Coadiutoria procedi debet ad illius executionem, omnisque sumenda est interpretatio ad huiusmodi gratias sustinendas. Expressio erronea in gratia coadiutoria proueniens ex culpa coadiuti, non inficit gratiam reservationis pensionis distinctam. Tertius non potest opponere de inualiditate pensionis. 57

DECISIO XXXIV.

Cordubensis dimidia portionis,

30. Ianuarij 1654.

De statuto Ecclesiæ quod ad illam nemo possit admitti qui ratione sanguinis sit impurus. Quod probatio impuritatis spectet ad Capitulum, & is qui se admitti postulat, nihil probare teneatur. Expositos non esse ab illa Ecclesia reiiciendos, cum pro illis steterit præsumptio pro sanguinis puritate, & alia multa circa statutum illud resoluuntur. 59

DECISIO XXXV.

Cracouiensis Decimarum,

23. Ianuarij 1651.

Parochus habet intentionem fundatam ut decimas percipere possit in speciebus, & non in pecunia, ex terris existentibus intra fines suæ parochiæ. Et ideo decimæ solui debent in manipulis, non obstantibus quibusdam solutionibus voluntariis, quæ non prædicant successoribus, maxime si sint diffuses aut factæ lite pendente. 61

DECISIO XXXVI.

In eadem,

13. Martij 1651.

Decimas ex iuris dispositione deberi in manipulis, præsertim in Polonia ubi regulariter tenentur soluere decimas de terris acquisitis à laicis, maxime cum in illorum priuilegiis non fuerit derogatum dispositioni *capitis nuper, de decimis*. Neque obseruantia contraria soluendi decimas in pecunia suffragatur, nisi concurrentibus requisitis necessariis ad præscriptionem; & super hoc considerantur constitutiones synodales regni Poloniæ. 62

DECISIO XXXVII.

Cracouiensis præposituræ S. Floriani,

13. Februarij 1651.

Qui habuit notitiam attentatorum, statim ubi sciuit, tenetur illis renunciare, alioquin ratificare videtur; maxime si illis usus fuerit. Condemnatio ad fructus perceptos, de quibus fructibus intelligatur. Ad quem Iudicem pertinet laxare declaratoriam censuratum ob non partitionem. Qui fructus percipit post decretum sequestri, est in inobedientia non excusabili. 63

DECI

Argumentorum.

DECISIO XXXVIII.

Cracouiensis Decimarum, *

27. Martij 1651.

Remissoriam non esse concedendam si articuli sint irrelevantes & improbables, quales sunt illi quorum veritas excluditur per instrumenta publica vel alias evidentes probationes. Transactionem super forma solutionis decimarum si non fuerit à Sede Apostolica confirmata, non ligare successores in beneficio. p. 64

DECISIO XXXIX.

Ebredunensis Prioratus.

27. Junij 1653.

Prouisionem anteriorem habens à Vicelegato Auenionensi præferendus est illi qui posteriorem habet à Summo Pontifice; de beneficio existenti intra limites legationis, probato tamen valore, clericatu & aliis requisitis, nec tali prouiso currunt sex menses assignati; ad assumendum habitum regularem non currunt nisi à die adeptæ pacificæ possessionis. 65. & 66

DECISIO XL.

Ecclesiensis vnionis.

26. Aprilis 1652.

Quamvis vnio regulariter non præsumatur, sed probanda sit per legitimas probationes, tamen si adsint enunciatiuæ antiquæ Summorum Pontificum concurrente magna Ecclesiæ paupertate, & appareat de visitationibus Episcoporum, & aliæ probentur coniecturæ, inde resultat vnionis probatio non obstantibus anterioribus vnionibus ad tempus factis. 66. & 67

DECISIO XLI.

Faentina Iurispatronatus.

10. Decembris 1651.

Institutionem non valere nisi probata vacatione, cui locus non est nisi ille in cuius fauorem facta est resignatio fuerit admissus, si resignatio corruat, ita vt beneficium alteri quam illi in cuius fauorem facta est resignatio collatum fuerit. Ius non abdicatur à resignante. Contemptus Patroni exceptio ex quibus excludatur. 68

DECISIO XLII.

Firmana beneficij,

23. Maij 1653.

Quomodo probetur Clericatus, idoneitas, existentia iurispatronatus, & illius existentia. Valor, & vacatio beneficij, litispotentia super hæreditate, vel quota ipsius, vtrum reddat litigiosum iurispatronatus. 69

DECISIO XLIII.

Grossetana pensionis,

3. Martij 1651.

Quando agitur contra successorem in beneficio, valor & alia narrata plene iustifi-

canda sunt in iudicio petitorio, sed si agatur possessorio sufficit vnica solutio. Clausula in rescripto reservationis pensionis quod gratia sic nulla si verè & realiter soluta non fuerit, transfert in pensionarium probationem solutionis cum vera & actuali numeratione, maxime quando agitur inter affines, inter quos collusio præsumitur. p. 71

DECISIO XLIV.

Hispalensis beneficij,

24. Ianuarij 1650.

Subrogatus, gratiosè immittendus est in possessionem beneficij, probato Clericatu, possessione defuncti & reservatione, maxime si subrogatus erat in lite cum defuncto. Erectio beneficij in Ecclesiam Parochialem simpliciter, non obligat ad concursum, si facta fuerit per Episcopum sine legitimis causis & non seruatis seruandis. 73

DECISIO XLV.

Illerdensis Præpositura,

7. Februarij 1628.

Lis vt dicatur mota super titulo beneficij necesse est vt collatio præcedat, & is qui litem intentat, petat beneficium tanquam suum actione reali, & non tanquam sibi debitum, veluti actione personali. Quid iuris sit quando aliquis petit beneficium sibi ad iudicari propter delictum aduersarij, vtrum scilicet ex eo beneficium censeatur litigiosum. 74. & 75

DECISIO XLVI.

Imolensis Decanatus,

1. Decembris 1651.

Pertinentia iurispatronatus probatur ex pluribus instrumentis presentationum effectuatatis spatio centum annorum & ultra. Iurispatronatus quando dicatur mixtum, & quomodo voces diuidantur & computentur. Solam qualitatem hæreditariam non sufficere in iurepatronatus mixto. Qualitates expressæ in impetratione beneficij super illius valore & exemptione à cura & à personali residentia, quomodo probari debeant; & quo genere probationis onus celebrandi Missam simpliciter adiectum non obligat ad residentiam. 76

DECISIO XLVII.

Imolensis Decanatus,

27. Maij 1652.

Quomodo probetur iurispatronatus, modus vacationis, valor beneficij, & quod non obliget ad residentiam si iurispatronatus pluribus cedatur. Cessio censetur facta pro æquis partibus. Qualitas hæreditaria quomodo intelligatur in iurepatronatus mixto. Ius accrescendi seu non decrescendi locum habet in iurepatronatus. 77. & 78

DECI

Index

DECISIO XLV III.

Leodiensis Canonicatus,

11. Decembris 1654.

Locus est declaratoriarum poenarum & censurarum comminatarum propter inobedientiam, quæ non tollitur per solam protestationem de obtemperando. Quia ultra simplicem patientiam requiritur aliquis actus positivus obedientiarum. p.79

DECISIO XLIX.

In eadem,

28. Iunii 1655.

Executio concedi debet literis Apostolicis iustificatis per probationem Clericatus, valoris beneficii & vacationis quæ inducitur per adeptionem possessionis, vigore transumpti facti non observatis requisitis per constitutiones Pontificias, quæ locum non habent in transumptis ante constitutiones illas factis, maximè si Summus Pontifex illarum constitutionum tenorem non ignorans, narrata sibi veritate beneficium contulerit. Vacationem autem probare sufficit eo modo quo in literis narrata fuit.

DECISIO L.

In eadem,

24. Novembris 1655.

Contra contumaces & inobedientes procedi potest per censuras. Conseruator non potest aliquid attentare in præiudicium mandatorum Rotæ; nec illius sententia excusat ab inobedientia, aut impedit quominus concedatur aggravatoria. Obreptionis exceptio non admittitur in curia Romana. 82

DECISIO LI.

In eadem,

8. Februarij 1656.

Litispendingiam non oriri nisi prævia partis citatione. Comparentem coram Iudice non opposita declinatoria, illi renunciare censei. Et de transumpto informiter facto. Ignorantia constitutionis quando allegari possit. 83

DECISIO LII.

Leodiensis Canonicatus Sancti Martini,

15. Ianuarij 1652.

Ostenditur literas Apostolicas esse executioni demandandas, non obstantibus quibusdam oppositis exceptionibus, quando causa fuit commissæ cum clausula *sine præiudicio executionis literarum Apostolicarum*: quæ clausula semper in commissionibus sequentibus repetita censetur.

DECISIO LIII.

Leodiensis decimarum,

26. Iunii 1651.

Capitulum quod habet curam animarum, si probaverit locationes per multos annos, & à tempore antiquissimo, quæ præsumuntur effectuaræ propter temporis diuturnitatem,

manutenendum est in quasi possessione exigendi decimas tam maiores quam minores, & contraria consuetudo redditur dubia ex locationibus sic continuatis, maximè si non probetur petitionis denegatio. Nec sententia desuper lata præiudicant Parocho si aduersus eas intenteretur restitutio in integrum ex capite iniustitiæ. p.86

DECISIO LIV.

Maioricensis Beneficij,

4. Aprilis 1650.

Quomodo probari possit modus vacationis, qualitas presbyteratus, pertinentia iurispatronatus, valor beneficii & proximitas seu descendencia per gradus distinctos.

DECISIO LV.

In eadem,

27. Iunii 1653.

Descendencia & valor beneficii quomodo probari debeat ad hoc ut releuet impetratam probationem.

DECISIO LVI.

Maioricensis Canonicatus,

27. Iunii 1656.

Quomodo narrata sint iustificanda ad effectum executionis literarum Apostolicarum. Collatio Canonicatum Ecclesie Cathedralis, de iure spectat ad Episcopum simul & Capitulum. Vota electorum dari debent à Canonicis tanquam vniuersis, & propterea data per scedulam existentium extra Capitulum non computantur in numero. Vtrum Episcopus habeat votum in electionibus. Denique vtrum minor pars Capituli possit contingere cum voto Episcopi.

DECISIO LVII.

Meleuitana beneficii,

25. Iunii 1649.

Tractat de certo vacationis modo expresso qui verus non est. Vacatio non dicitur consumpta per impetrationem vitio nullitate laborantem. Tempus assignatum patronis præsentandum, incipit à die veræ scientie vacationis. Numerus vocum patronorum computatur duntaxat quoad eos qui realiter præsentantur. Defectus edictorum quando nullam reddat provisionem factam de beneficio iurispatronatus. Quomodo executio per sententiam vulnerata dicatur.

DECISIO LVIII.

Meleuitana bonorum,

10. Februarij 1651.

Transactio est exceptio litis finitæ (non obstante allegata latione) quando aderat dubius litis euentus, maximè quando per plures annos fuit observata. Hospitale laicum potest transigere sine beneplacito Sedis Apostolicæ. Dicitur autem laicum si non fuerit erectum autoritate Episcopi, quamvis Episcopus

Argumentorum.

copus ab illius administratoribus rationes exegerit.

DECISIO LIX.

Meleuitana commendæ,

21. Maij 1655.

Mandatum ad beneficia ex quibus eximatur à voto captandæ mortis. Collatio commendæ equitum Sancti Ioannis Hierosolymitani vtrum fieri possit extra limites Prioratus ex constitutionibus illius Religionis. Quid dicendum sit de collatione beneficij illius qui mortuus est in ciuitate Parisiensi.

DECISIO LX.

Mindoniensis Parochialis,

3. Martij 1653.

Vnito beneficio alicui Capitulo vnione perpetua, cura habitualis pertinet ad Capitulum, solum vero exercitium curæ spectat ad Vicarium. Vnionem fuisse fortitam effectum probatur ex possessione sequuta & portione congrua Vicario assignata, quamvis fructuum perceptio non sit ad hoc necessaria, stante autem illa vnione non est locus concursui, sed beneficium conferendum est ad nominationem Capituli. Et licet aliquando factus fuerit concursus, tamen hoc non nocet iuri nominandi quod spectat ad Capitulum, etiam si fuisset datus Vicarius perpetuus, & Vicaria ex mandato seu decreto superiorum ex temporali fuisset erecta in perpetuam.

DECISIO LXI.

Montis Cassinensis iurisdictionis,

27. Martij 1651.

Confessarios Monialium Prælati regulæ subiectorum non indigere approbatione Ordinarij ad audiendas illarum confessiones. Exemptionem autem probari ex eo quod Episcopi nullam vnquam in illis Monasteriis iurisdictionem exercuerunt, imò ab alienis Episcopis Oleum Sanctum, Chrisma & Pontificalia susceperunt, & tapquam de territorio separato habitæ fuerunt; præsertim si Abbatess ibidem per plures annos exercuerunt actus iurisdictionales spectantes ad eos qui habent iurisdictionem quasi Episcopalem.

DECISIO LXII.

Niciensis Prioratus,

28. Iulij 1654.

Presbyteratus vacatio, & alia requisita quomodo probentur, necnon idoneitas prouisi pro iustificatione literarum Apostolicarum, & quomodo probetur Protonotariatus ad effectum inducendæ reservationis beneficij. Quomodo possessio beneficij apprehendenda sit de manu executoris. Pœnitentiariæ erectio ex quibus nulla reddatur.

Decis. Rot. Rom.

DECISIO LXIII.

Rauennarensis hæreditatis,

5. Iunij 1648.

Statutum Laicorum excludens fœminas stantibus masculis licet ex plurimorum Doctorum sententia locum habeat in hæreditate Clerici ab intestato defuncti, contrarium tamen Rota tenet iuxta veriorum sententiam, quia Laici non possunt iurisdictionem in Clericos exercere. Idque non obstante confirmatione Pontificia eiusdem statuti facta in forma communi.

DECISIO LXIV.

Regienfis beneficij,

27. Iunij 1653.

Probatis narratis, videlicet vacatione, pertinentia patronatus, præsentatione, habilitate, aliisque necessariis, beneficium instituto adiudicandum est. Mensis mentio non est de necessitate facienda in prouisionibus regulæ mensium non suppositis. In reservatione ius patronatus fundator potest apponere conditiones sibi beneuifas. Beneficium quando dicitur liberæ collationis. Litis mentio quando sufficienter facta dicatur. In beneficalibus admittitur multiplicatio titularum.

DECISIO LXV.

Ripana beneficij,

4. Iunij 1651.

Vniones non effectuatæ reuocantur per regulas Cancellariæ. Vacatione vltimi possessoris non probata, non valet collatio beneficij. Certo vacationis modo ille per impetrantem probandus est. Gratia non iustificata executionem non meretur.

DECISIO LXVI.

15. Maij 1654.

Non habenti qualitates ex Ecclesiæ constitutionibus requisitas beneficium adiudicandum non est, & dum plures qualitates requiruntur, omnes concurrere debent. Quando executor processit extraiudicialiter, nullo existente contradicte, pro eo præsumitur, sed tamen quando deuenitur ad iudicium petitorium omnia requisita sunt probanda. Capitulum quando sit legitimus contradicte aduersus prouisum Apostolicum.

DECISIO LXVII.

Romana deuolutionis domus,

4. Decembris 1651.

Emphyteusis Ecclesiastica, quæ regulariter transit ad hæredes sanguinis, an & quando transeat ad extraneos successores, & vtrum Ecclesia possit consentire absque beneplacito Apostolico, vt transeat ad manus mortuas.

DECISIO

Index

DECISIO LXVIII.

Salisburgensis iurisdictionis,
26. Maij 1654.

Remissoria pro examine testium concedenda non est quando constat de contrario illius facti quod probari pretenditur, & constat de rei veritate per transactiones in actis productas; maximè si constet de illarum effectu, & obseruantia diuturna. Temporis remoti obseruantia non probat nisi fuerit adminiculis suffulta. Recognitio actorum quomodo fieri debeat, præsertim si sint antiqua. p. 113

DECISIO LXIX.

Salisburgensis iurisdictionis super remissoria.

1. Iunij 1643.

De probatione requisita ad hoc ut quis obtinere possit ius territorij separati à iurisdictione Episcopi, quodque pro talis separationis probatione non sit concedenda remissoria quando constat de contrario per instrumenta publica, vel quando factum est tale pro cuius probatione non possunt produci testes adeo annosi, ut de eo deponere possint, maximè si articuli deducti sint inuersiones, vel adsit in contrarium transactio. Actus gesti ante centum annos, utrum excludant præscriptionem immemoriam. pag. 115

DECISIO LXX.

Segobienensis Canonicatus,

26. Nouembris 1655.

Ex quibus lis super titulo beneficij introducta dicatur. Quæ tamen necessariò præcedere debet ad hoc ut subrogationi locus sit. Notario dicenti citationem fuisse executioni demandatam utrum credi debeat sine testibus. Regula de annali quomodo obstat subrogationi. Lis calumniosa non est attendenda. 118

DECISIO LXXI.

Segobienensis Canonicatus,

22. Martij 1656.

Quomodo probentur narrata in literis ad hoc ut mandentur executioni, & nominatim quomodo probari possit iuspatronatus. Attentionis locus non est ubi nulla lis adest. Concursum non requiritur in Canonicatibus & dignitatibus habentibus curam animarum. Regula de annali prodest possessori, nisi impetret intentauerit litem intra tres menses. 119. & 120

DECISIO LXXII.

Sulmonensis beneficij,

13. Martij 1650.

De præsentatione facta à maiori parte patronorum. Et de eo qui falsò narrauit se habere medietatem vocum. Præscriptio inter comparenos quando locum habeat. Aditio hæreditatis inducitur ex præsentatione facta per aliquem tanquam hæredem. Numerus Canonicorum circa voces præsentationis computatur inter præsentantes; si tamen absentes non fuerint vocati, valet præsentatio, illi tamen possunt agere de contemptu. Iuspatronatus ex gentilitio fieri potest hæreditarium. p. 123

DECISIO LXXIII.

Tridentina successionis,

29. Martij 1652.

Statutum laicorum non afficit clericos nec illorum familiares, quamvis confirmatum fuerit in forma communi, quamvis etiam conditum fuerit ad publicam utilitatem, & respiciat agnationis fauorem, præsertim si illius dispositio referatur ad tempus delatæ successionis, & eo tempore iam quis fuisset assumptus ad clericatum. 124

DECISIO LXXIV.

Viterbienensis Canonicatus,

26. Iunij 1652.

Quando commissio appellationis fuit facta simpliciter, illa retrahitur, & gesta post appellationem in primis reuocari debent tanquam attentata, nisi de notorio iure attentantis ita constet ut nullus relictus sit dubitandi locus. 125

DECISIO LXXV.

Valentina Rectoris,

17. Martij 1651.

Exceptio transactionis admittenda est ad impediendam executionem literarum Apostolicarum. Quæ intrusio requiratur ut locus non sit regulæ de subrogandis. Propriè tamen requiritur vera intrusio quando quis possessionem propria autoritate accepit, vel sine titulo obtento ab eo qui habet potestatem conferendi; ita ut ex eo solo possessio non dicatur intrusiva quod lite pendente capta sit, quamvis in alia materia nomen intrusionis latius pateat; sub eadem gratia potest obtineri alia pro confirmatione primæ, quamvis prima sit defectiva, vel obrepticia. Intrusio in regula de subrogandis illa tantum damnatur quæ adest tempore subrogationis. Subrogatio concessa censetur quando in provisionibus appositæ sunt clausulæ consuetæ. 127. & 128.

DECISIO LXXVI.

Valentina Rectoris,

Luna 31. Iunij 1651.

Exceptio obreptionis retardat omne iudicium.

Argumentorum.

dictum executivum. Omissio nominis im-
trantis non nocet si constet de veritate per-
sonæ. Prouisio est nulla ob non expressum
verum valorem beneficij. Negatiua expedi-
tionis literarum quomodo probari possit. Sub-
rogatus quando sit in possessione fundatus.
Possessio possessioni quando & quomodo cu-
mulari possit. 130. & seq.

DECISIO LXXVII.

Vicentina Parochialis,

Luna 20. Martij 1651.

Per secularisationem Ecclesiæ cum am-
plissima suppressione mensæ Abbatialis ex-
tinguitur vno non obstante reseruatione
iurispatronatus Regi competenti; neque de-
claratio de non præiudicando iuribus Ec-
clesiarum referri potest ad alias Ecclesias in
quarum fauorem non emanauit vltimum sta-
tutum; circa prouisiones beneficiorum osten-
dendum esse quando disceptatur inter proui-
sos, secus si agatur de pertinentia collationis.
Inter collatores concursus necessarius est in
Parochialibus vacantibus per obitum in men-
se reseruato. 132

DECISIO LXXVIII.

Vrbinateus Canonatus,

Veneris 25. Iunij 1655.

Qui pro se habet voluntatem fundatoris
omnes alios excludere debet à beneficio
Patronato. Quod procedit etiam si patronus
in sua fundatione vltus fuerit verbis preca-
rijs quæ ad instar fideicommissorum habent
hoc casu vim præcisam dandi formam. Fa-
cultas in erectionibus beneficiorum spectat
ad Ordinarium qui auctoritatem interpo-
nendo dat & apponit formam sibi bene-
uolam. 133

DECISIO LXXIX.

Toletana pensionis,

Luna 15. Ianuarij 1646.

De pensionibus fiduciariis Summi Pontifi-
cis auctoritate in beneficiis Hispaniæ in fauo-
rem Italicorum sub nomine Hispanorū consti-
tutis. Quomodo probetur huiusmodi fiducia.
Et quoad illam probationem sufficere conie-
cturas. Quis sit illius effectus quando data est
facultas illam transferendi, quando sic con-
stituta fuit sub nomine Hispani ad commo-
dum & vtilitatem Itali. 135

DECISIO LXXX. seu Votum,

Cauaticen. Spolij.

Luna 14. Augusti 1659.

Vtrum Capitulum sede Episcopali va-
cante habeat ius destituendi officarios men-
sæ ad exercitium iurisdictionis temporalis
ab Episcopatu dependentis deputatos. Et
vtrum danda sit manutentio Officiario vel
Decis. Rot. Rom.

Gaffario antiquo, an verò nouo per Capitu-
lum deputato. 138

DECISIO LXXXI.

Alexandrina Pensionis,

Veneris 19. Iunij 1648.

Manutentio in quasi possessione soluendi
pensionem concedenda est probata solutione
annorum præcedentium, etiam per confessio-
nem partis & per vnicam solutionem, etiam
partialem. Quamuis opponeretur de nullita-
te Indulti Pontificij concedentis retentionem
pensionis non obitante matrimonio postea
contracto. Quia similes exceptiones ad iudi-
cium petitorium sunt reiiciendæ. 143

DECISIO LXXXII.

Arborensis Pensionis,

Luna 1. Ianuarij 1647.

Manutentio concedenda est existenti in
quasi possessione exigendi pensionem quam-
uis opponeretur clausulam *Dummodo centum
remaneat pro Rectore*, contineri in gratia pen-
sionis, etiam si probaretur centum apud eum
non remanere nisi talis probatio fieret per
confessionem partis aut per rem iudicatam,
vel per publicum instrumentum. 144

DECISIO LXXXIII.

Hieracensis Parochialis,

Veneris 24. Ianuarij 1653.

Quibus in casibus possessio instrumenta-
lis sufficiat ad manutentionem. Adeptus be-
neficium incompatible, si illius possessionem
assequi fuerit impeditus, retinet saltem ani-
mo possessionem primi. Executor Apostoli-
cus præcedens non citato possessore, nulliter
agit, & non priuat illum sua possessione. 145

DECISIO LXXXIV.

Sipontina pensionis,

Luna 8. Aprilis 1647.

De manutentione eius qui est in quasi
possessione exigendi pensionem quando so-
lutio facta fuit per tertium. Et quomodo præ-
sumatur facta solutio de mandato Titularis.
Quæ sint necessaria vt quis censeatur ani-
mo destituisse à sua possessione. Pendente iu-
dicio restitutionis in integrum aduersus rem
indicatam concedenda est manutentio. Quid
si in rescripto restitutionis adsit clausula *Cum
facultate manutenendi quem de iure*, vel clausula
Provt de iure. 146

DECISIO LXXXV.

Viterbiensis Beneficiorum,

Luna 23. Iunij 1653.

De resignatione nulla ob non publicatione,
& quod eo casu collatio est Sedi Apostolicæ
reseruata. Quomodo intelligendum sit quod
dicitur ius non abdicari ab eo qui resignauit
in fauorem alterius, donec resignatarius be-
neficium adeptus fuerit. Publicationis neces-
sitas non inducit dispositionem conditiona-
lem, 147

lem, sed puram, sub conditione tamen resolu-
bilem. Secundam resignationem non valere
si prima admissa fuerit. 148. & seq.

DECISIO LXXXVI.

Ferrariensis Pensionis,
Veneris 2. Martij 1646.

Pensio semel translata potest iterum trans-
ferri vigore indulti Pontificij continentis
clausulas amplissimas, præsertim si concessum
fuerit motu proprio Pontificis, & in fauorem
nepotis vel alteris personæ dilectæ. Gratia
translationis pensionis non est odiosa, saltem
odio irrationabili. Constitutio Urbani VIII.
circa iteratam pensionum translationem lo-
cum non habet quando illi Papa derogare
voluit. 150

DECISIO LXXXVII.

Cordub. Dimidia portionis,
Veneris 20. Iunij 1653.

Literis Apostolicis iustificatis concedenda
est executio. Et explicatur quomodo iustifi-
cata censeantur qualitates narratæ, videlicet
sacerdotium, prouisio obtenta à Sede Aposto-
lica, obitus vltimi possessoris, valor tant bene-
ficii collati quàm aliorum obrentorum, narra-
tus. Sanguinis puritas vel impuritas per quem
probari debeat. Expositi an præsumantur le-
gitimi & ex puro sanguine. Statuta Capituli
iuri communi contraria indigere confirma-
tione Apostolica. 153

DECISIO LXXXVIII.

Mediolanensis Pensionis,
Mercurij 31. Ianuarij 1646.

De validitate sententiæ latæ in vim cita-
tionis per contradictas. Fructus & pensiones
decurstæ, vtrum debeantur à die litis, aut
etiam ab initio & ante litem stante mala fide,
Pensiones ante litem motam si petiti non
fuerint, nec de eis in sententia facta mentio,
vtrum nouo iudicio peti possint. Bonæ fidei
possessor quibus casibus ad fructuum restitu-
tionem sit condemnandus. 156

DECISIO LXXXIX.

Pampilonensis Vicariæ,
Luna 26. Maij 1653.

Facultas præsentandi Vicarium spectat ad
eum cuius Dignitati vnita est parochialis.
Quod si in contrarium probetur immemo-
rialis consuetudo ex parte Capituli quæ ad
huiusmodi probationem requirantur. Con-
cordia à Sede Apostolica non confirmata
subsistere non potest, & maximè in præiudi-
cium Ecclesiæ & successorum. Præsumptio
beneplaciti Apostolici ob lapsum diuturni
temporis ex quibus locum non habeat. 157

DECISIO XC.

Melphiensis pensionis,
Luna 28. Ianuarij 1647.

Reservatarius omnium fructuum cum fa-

cultate transferendi fructus vel pensiones vs-
que ad certam summam potest transferre
pensionem in fauorem personæ sibi bene vi-
sæ, non obstante cõstitutione 69. Urban VIII.
quæ hoc casu locum non habet cum per hu-
iusmodi translationem nouum Ecclesiæ onus
non inferatur. 159

DECISIO XCI.

Mediolanensis Pensionis,
Mercurij 27. Iunij 1646.

Prorogatio dilationis non protenditur lon-
gius quam prima dilatio, si autem prorogatio
commissa fuerit arbitrio alicuius, facultas ar-
bitrandi expirat per obitum arbitrari deben-
tis. Pensiones decursæ ante litem motam pe-
ti possunt nouo iudicio post litem motam.
Transactio præiudicat tantum Canonicis qui
illi consenserunt, non autem Capitulo, vel Ca-
nonicis successoribus, in casibus in quibus ap-
plicatio fructuum non fit in fauorem Canoni-
corum, sed Capituli. 161

DECISIO XCII.

Romana pensionis,
Veneris 19. Ianuarij 1646.

Longa possessio exigendi pensionem suffi-
gatur vt titulus ex ea præsumatur. Et licet alius
requiratur spatium 30. annorum, tamen con-
currentibus pluribus adminiculis quæ reco-
sentur, possessio minoris temporis suffragatur
veluti si producti fuerint testes deponentes
de fama, aut concurrat verisimilitudo. Plu-
res probationes imperfectæ coniunguntur.
In instantia restitutionis in integrum adue-
sus rem iudicatam, noui testes produci pos-
sunt. 161

DECISIO XCIII.

Acerrarum pensionis,
Luna 14. Ianuarij 1647.

Sententia lata absque citatione specifi-
ca ad audiendam sententiam non meretur exe-
cutionem. Clausula *Dummodo pensio non ex-
cedat tertiam fructuum partem*, siue modum, si-
ue conditionem importet est omnino veri-
ficanda non obstante consensu præstito per
Titularem. 162

DECISIO XCIV.

Sipontina pensionis,
Luna 1. Iunij 1647.

De manutatione in quasi possessione exi-
gendi pensiones etiam aduersus successorem
in beneficio, quamuis præcedat sententia
absolutoria fauore titularis, quando fuit in-
tentatum remedium restitutionis in inte-
grum aduersus illam sententiam. Et quomo-
do amittatur possessio iurium incorporato-
rum. 166

Argumentorum.

DECISIO XCV.

Reatina pensionis,

Luna 4. Maij 1652.

Indultum transferendi pensionem est subreptitium & invalidum quando in eo non fit mentio de decreto apposito in reservatione pensionis quod illa non possit transferri. Et hoc decretum ex consensu præstito per resignantem & resignatarium ad formam literarum transit in naturam pacti propter acceptionem, & illi Papa non censetur derogare nisi illius pacti specialem notitiam habuerit.

p. 168

DECISIO XCVI.

Mediolanensis Pensionis,

Mercurij 11. Decembris 1647.

Pensiones decursæ Capitulo debita vtrum pertineant ad hæredes Canonicorum antiquorum, an verò ad solos Canonicos existentes tempore solutionis, & quæ sit differentia inter ea quæ applicantur Massæ Capitulari & quæ Canonicis; & ex quibus statutorum verbis hæc differentia colligatur. Quid hac in re possit obseruantia, & quomodo attendenda.

169

DECISIO XCVII.

Acerrarum Pensionis,

Mercurij 26. Iunij 1652.

De requisitis antequam deueniatur ad executionem literarum Apostolicarum & nominatim quando in reservatione pensionis adiecta fuit clausula *Dummodo omnes pensiones tertiam fructuum partem non excedant.* Consensum præstitum reservationi pensionis regulandum esse iuxta conditiones in reservatione contentas. Quomodo probetur valor fructuum beneficii per testes, & quomodo deponere debeant vt illorum depositioni fides adhibeatur.

172

DECISIO XCVIII.

Neapolitana Pensionis,

Luna 2. Martij 1643.

De manutentione concedenda existenti in quasi possessione exigendi pensionem, etiam aduersus successorem in beneficio, imò etiam fauore translatarij. De exceptione compensationis illiquida aduersus solutionem pensionis opposita, vel si fundata sit in instrumento sumpto per Notarium non habentem legitimam facultatem instrumenta sumendi.

173

DECISIO XCIX.

Ferrariensis Pensionis,

Veneris 7. Februarij 1648.

Quando & quibus in casibus Iudex possit cogere partes ad transportationem librorum & scripturarum existentium in locis remotissimis ad verificandum valorem fructuum beneficii, & an sit committendum peritis de referendo antequam Iudex ipse libros viderit & partitas illorum examinauerit. Quid si agatur de libris spectantibus ad tertium non existentem in lite. Liber Archiuij quantum probet, & vtrum inter personas non subditas; & liber Archiuij Episcopalis vtrum fidem faciat quando agitur de vtilitate Episcopatus.

175. & seq.

DECISIO C.

Sipontina pensionis,

Luna 8. Iunij 1648.

Executio sententiæ quando dicatur facta ab homine ad effectum impediendi illum qui vult intentare restitutionem in integrum aduersus rem iudicatam. Quæ sit natura actionis negatoriæ. Quæ requirantur ad hoc vt executio iam facta reuocetur per viam manutentionis; Et de suspensione petitorij proposita in iudicio retinendæ si aduersarius petitorium prius intentauerit.

178